

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Запорізький державний медичний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
ректор Запорізького державного
медичного університету, професор
Ю. М. Колесник

_____ 2022 р.

ПРОГРАМА

вступних випробувань у формі співбесіди для осіб, які вступають для навчання на
третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти на здобуття ступеня доктора
філософії за спеціальністю 221 «Стоматологія»
у Запорізькому державному медичному університеті

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму складено відповідно до Освітньо-професійної програми підготовки магістрів та спеціалістів за спеціальністю 221 «Стоматологія».

Програмою передбачено проведення вступного випробування у формі співбесіди з наступних стоматологічних дисциплін:

- терапевтична стоматологія;
- ортопедична стоматологія;
- хірургічна стоматологія,
- дитяча стоматологія.

Вибір дисциплін відповідає вимогам атестаційного контролю теоретичних знань студентів та магістрантів-випускників вищих медичних (фармацевтичного) навчальних закладів III—IV рівнів акредитації за спеціальністю 221 «Стоматологія» для проведення комплексного кваліфікаційного екзамену у формі співбесіди.

На співбесіді вступник повинен продемонструвати знання з наступних стоматологічних дисциплін: «терапевтична стоматологія», «ортопедична стоматологія», «хірургічна стоматологія» і «дитяча стоматологія». Вступнику необхідно

знати:

- основи організації стоматологічної допомоги населенню;
- перелік необхідного стоматологічного обладнання, інструментарію, матеріалів, медикаментів та нормативи їх використання, будову, принципи роботи та особливості експлуатації стоматологічного обладнання, техніку безпеки;
- принципи обстеження хворих, значення спеціальних та допоміжних методів дослідження, показання та протипоказання до їх призначення;
- симптоматику стоматологічних захворювань, їх діагностику і лікування;
- методи знеболювання щелепно-лицевої ділянки (загальні та місцеві) та показання до їх використання; методику операції видалення зубів, показання та протипоказання, ускладнення, їх профілактика та лікування;
- етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, методи лікування основних хірургічних стоматологічних захворювань та ушкоджень щелепно-лицевої ділянки;
- фармакодинаміку лікувальних засобів, які застосовуються в стоматології;
- показання до застосування фізичних факторів у лікуванні основних стоматологічних захворювань;
- принципи діагностики, лікування і профілактики стоматологічних захворювань;
- вплив стоматологічних матеріалів та зубних протезів на тканини ротової порожнини, профілактика та усунення патологічних процесів;
- принципи діагностики, лікування та профілактики стоматологічних захворювань ортопедичними, ортодонтичними, терапевтичними та хірургічними методами.

вміти:

- проводити обстеження стоматологічного хворого, застосовуючи основні і допоміжні методи дослідження;
- проводити диференційну діагностику основних стоматологічних захворювань;
- застосовувати різні види знеболювання за показаннями;
- проводити лікування і здійснювати за наявності відповідних показань профілактику некаріозних уражень твердих тканин зуба;
- проводити лікування і здійснювати за наявності відповідних показань профілактику карієсу зубів та його ускладнень;
- проводити лікування і здійснювати за наявності відповідних показань профілактику захворювань пародонта;
- проводити лікування і здійснювати за наявності відповідних показань профілактику захворювань слизової оболонки порожнини рота;
- проводити лікування і здійснювати за наявності відповідних показань профілактику хейлітів, аномалій та захворювань язика;
- проводити лікування і здійснювати за наявності відповідних показань профілактику невrogenних захворювань щелепно-лицевої ділянки;
- проводити лікування і здійснювати за наявності відповідних показань профілактику

- професійних уражень щелепно-лицевої ділянки;
- провести клінічне обстеження хворого з хірургічним стоматологічним захворюванням;
 - діагностувати аномалії розвитку зубів, зубних рядів, щелеп та прикусу, деформації щелеп та обличчя;
 - проводити ортопедичне лікування патології твердих тканин зуба;
 - проводити ортопедичне лікування патологічного стирання зубів та його ускладнень;
 - проводити ортопедичне лікування часткової відсутності зубів;
 - проводити ортопедичне лікування вторинних деформацій зубних рядів та порушень оклюзійних співвідношень;
 - проводити ортопедичне лікування повної відсутності зубів;
 - проводити ортопедичне лікування захворювань пародонта;
 - проводити ортопедичне лікування захворювань скронево-нижньощелепного суглоба, обумовлених порушеннями в зубощелепній системі;
 - проводити ортопедичне лікування переломи щелеп;
 - проводити ортопедичне лікування уроджених та набутих дефектів і деформацій щелепно-лицевої ділянки.

ОСНОВНІ РОЗДІЛИ

1.1. Організація стоматологічної допомоги населенню.

1.1.1. Організація стоматологічної поліклініки, відділення, кабінету для дорослого і дитячого населення.

1.1.2. Посадові обов'язки адміністративного і медичного персоналу стоматологічних відділень, кабінетів.

1.1.3. Основні показники діяльності стоматологічних кабінетів і відділень.

1.1.4. Критерії медико-економічної оцінки надання стоматологічної допомоги.

1.1.5. Класифікатор процедур у стоматології.

1.1.6. Облікова і звітна документація в стоматології.

1.1.7. Планування стоматологічної допомоги.

1.2. Організація профілактики стоматологічних захворювань

1.2.1. Основи профілактики стоматологічних захворювань.

1.2.2. Комплексна програма профілактики.

1.2.3. Санітарно-просвітня робота серед населення.

1.2.4. Основи маркетингу та менеджменту в стоматології.

1.3. Клінічна анатомія, оперативна хірургія голови та шиї

1.3.1. Клінічна і топографічна анатомія порожнини рота і зубощелепної системи.

1.3.2. Оперативна хірургія і хірургічні маніпуляції щелепно-лицьової ділянки.

1.3.3. Топографо-анатомічні обґрунтування провідникової анестезії гілок трійчастого нерва.

1.3.4. Оперативні методи гемостазу при ушкодженнях альвеолярного відростка, язика, щоки.

1.3.5. Вікові особливості росту і розвитку дітей від 0 до 15 років та їхній вплив на розвиток стоматологічних захворювань.

1.4. Діагностика та допомога при невідкладних станах

1.4.1. Клінічні прояви та невідкладна допомога при непритомності, колапсі, епілептичному випадку.

1.4.2. Причини, прояви та невідкладна допомога при шоках (анафілактичному, інфекційно-токсичному, кардіогенному).

1.4.3. Діагностика і невідкладна допомога при комах (гіпо-, гіперглікемічній).

1.4.4. Ознаки клінічної смерті та методика проведення непрямого масажу серця і штучної вентиляції легенів.

1.4.5. Проведення інтенсивної терапії та реанімаційних заходів при травмі та запальних процесах щелепно-лицьової ділянки.

1.5. Амбулаторне знеболювання в стоматології

1.5.1. Механізм болю.

1.5.2. Психопрофілактика болю.

1.5.3. Знеболювання на рівні нервових рецепторів.

1.5.4. Знеболювання на рівні провідних шляхів.

1.5.5. Знеболювання на рівні кори головного мозку.

1.5.6. Нетрадиційне знеболювання в стоматології

1.5.7. Фізичні методи місцевого знеболювання (постійний струм, діадинамічні струми, флуктуючі струми тощо).

1.5.8. Помилки та ускладнення при проведенні знеболювання.

2. Терапевтична стоматологія

2.1.1. Сучасні уявлення про етіологію і патогенез карієсу.

2.1.2. Клініка, диференційна діагностика і лікування карієсу.

2.1.3. Помилки та ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу.

2.2.1. Класифікація, клініка, диференційна діагностика різних форм пульпіту у дорослих та дітей.

2.2.2. Методи лікування пульпіту.

2.2.3. Помилки й ускладнення пульпіту, запобігання та їх усунення. Фізичні методи лікування пульпіту.

2.3.1. Клініка, диференційна діагностика гострих і хронічних форм періодонтиту зубів.

2.3.2. Лікування періодонтиту.

2.3.3. Хірургічні методи лікування періодонтиту.

2.3.4. Помилки та ускладнення лікування періодонтиту, запобігання та їх усунення.

2.4.1. Некаріозні ураження зубів. Діагностика, лікування та профілактика.

2.5.1. Сучасні відновлювальні та пломбувальні матеріали: композити, полікарбоксилати, склоіономерні цементи, компомери, герметики, срібні амальгами II і III поколінь.

2.5.2. Бондингові системи для емалі та дентину. Адгезивна техніка реставрації.

2.5.3. Матеріали для заповнення корневих каналів тимчасових та постійних зубів.

2.6.1. Сучасні уявлення про етіологію та патогенез захворювань пародонта.

2.6.2. Клініка, діагностика, диференційна діагностика захворювань пародонта. Гінгівіти. Локалізований пародонтит. Генералізований пародонтит. Пародонтоз. Захворювання з прогресуючим лізисом тканин пародонта (пародонтоліз).

2.6.3. Методи комплексного лікування захворювань пародонта.

2.6.4. Гігієна порожнини рота при захворюваннях пародонта.

2.6.5. Фізичні методи лікування.

2.6.6. Помилки та ускладнення захворювань пародонта.

2.7. 1. Захворювання слизової оболонки порожнини рота у дорослих

2.7.2. Травматичні і виразково-некротичні ураження слизової оболонки рота.

2.7.3. Вірусні захворювання. ВІЛ-інфекція. СНІД. Мікози.

2.7.4. Алергічні захворювання (реакція негайного і сповільненого типу).

2.7.5. Багатоформна ексудативна еритема.

2.7.6. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит.

2.7.7. Зміни слизової оболонки рота при екзогенних інтоксикаціях (солі важких металів).

2.7.8. Зміни слизової оболонки рота при системних захворюваннях і хворобах обміну.

2.7.9. Зміни слизової оболонки рота при дерматозах з аутоімунним компонентом (пухирчатка, пемфігоїд, червоний плоский лишай, червоний вовчак, хвороба Дюринга).

2.7.10. Аномалії і захворювання язика.

2.7.11. Захворювання губ (хейліти).

2.7.12. Передракові захворювання слизової оболонки рота і червоної кайми губ.

2.7.13. Фізичні методи в комплексному лікуванні захворювань слизової оболонки порожнини рота.

2.8.1. Фізичні методи діагностики і лікування в стоматології

2.8.2. Неперерваний струм у методиках гальванізації, електрофорезу і електрознеболювання.

2.8.3. Перемінні струми і поля високої частоти, ультрависокої і надвисокої частоти.

2.8.4. Масажи (гідро-, вібро-, вакуум-, ауто-).

2.8.5. Світло- та пелоїдотерапія.

2.8.6. Тепловодолікування, застосування низьких температур у стоматології.

2.8.7. Постійне електричне поле високої напруги.

2.8.8. УЗ-терапія.

2.8.9. Лазеротерапія.

2.8.10. Магнітне поле постійної і низької частоти у стоматології.

2.8.11. Бальнеотерапія.

2.8.12. Електроодонтометрія. Сучасна апаратура. Техніка проведення.

3. Дитяча стоматологія

3.1.1. Значення факторів ризику у розвитку каріозного процесу у дітей різного віку.

3.1.2. Перебіг карієсу, особливості діагностики і лікування в різні вікові періоди у дітей.

Вибір пломбувального матеріалу, герметизація фісур.

3.1.3. Профілактика карієсі зубів у дітей.

3.1.4. Помилки та ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу тимчасових та постійних зубів.

3.2.1. Діагностика, диференційна діагностика різних форм пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей.

3.2.2. Принципи лікування пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей.

3.2.3. Фізичні методи лікування ускладнень карієсу.

3.2.4. Клініка, діагностика, диференційна діагностика гострих та хронічних форм запалення періодонту постійних та тимчасових зубів у дітей.

3.2.5. Принципи лікування періодонтита тимчасових та постійних зубів у дітей.

3.2.6. Помилки та ускладнення лікування періодонтиту, запобігання та їх попередження

3.3.1. Некаріозні ураження. Діагностика, лікування та профілактика.

3.4.1. Захворювання тканин пародонту у дітей.

3.4.2. Значення факторів ризику захворювань тканин пародонту у дітей.

3.4.3. Клініка, діагностика, диференційна діагностика захворювань тканин пародонту у дітей.

3.4.4. Методи лікування захворювань тканин пародонту у дітей.

3.4.5. Фізичні методи лікування.

3.5.1. Залежність розвитку захворювань слизової оболонки рота у дітей в залежності від вікових особливостей її структури.

3.5.2. Класифікація хвороб слизової оболонки порожнини рота .

3.5.3. Пошкодження слизової оболонки ротової порожнини.

3.5.4. Вірусні хвороби слизової оболонки рота.

3.5.5. Прояви гострих вірусних інфекцій захворювань на слизовій оболонці ротової порожнини.

3.5.6. Грибкові захворювання.

3.5.7. Алергічні хвороби слизової оболонки.

3.5.8. Зміни слизової оболонки порожнини рота при деяких системних захворюваннях та специфічних хворобах.

3.5.9. Аномалії та самостійні захворювання язика та губ.

3.5.10. Санація та диспансеризація дітей у стоматології.

4. Основні методи амбулаторного хірургічного лікування стоматологічних захворювань

4.1.1. Операція видалення зуба. Методи лікування і профілактики ускладнень операції видалення зуба.

4.1.2. Диференційна діагностика запальних захворювань одонтогенної етіології (періодонтит, періостит, остеомієліт, перикоронарит, флегмона, абсцес та ін.).

4.1.3. Ускладнення гнійно-запальних захворювань одонтогенної етіології.

4.1.4. Лімфаденіти, фурункули, карбункули, бешиха, нома. Їх диференційна діагностика, методи лікування.

4.1.5. Диференційна діагностика одонтогенного та риногенного гайморитів.

4.1.6. Методи лікування перфоративного гаймориту, оперативне лікування нориці гайморової порожнини.

4.1.7. Захворювання слинних залоз, їх діагностика, диференційна діагностика, методи лікування.

4.1.8. Діагностика специфічних запальних процесів у щелепно-лицьовій ділянці.

4.1.9. Методи диференційної діагностики та лікування специфічних запальних процесів у щелепно-лицьовій ділянці.

4.1.10. Диференціальна діагностика ушкоджень та захворювань скроневопонижнощелепного суглоба.

4.1.11. Неврогенні захворювання обличчя та щелеп.

4.1.12. Хірургічні методи лікування захворювань пародонта (відкритий кюретаж, клаптева операція).

4.1.13. Невідкладна допомога при травматичних ушкодженнях м'яких тканин та кісток щелепно-лицьової ділянки.

4.1.14. Диференційна діагностика пухлин та пухлиноподібних утворів м'яких тканин. Методи лікування.

4.1.15. Диференційна діагностика пухлин та пухлиноподібних утворів кісток щелепно-лицьової ділянки.

4.1.16. Хірургічні методи лікування предраку слизової оболонки та шкіри.

4.2.1. Сучасні методи діагностики новоутворень щелепно-лицьової ділянки.

4.2.2. Діагностика злоякісних новоутворень шкіри обличчя.

4.2.3. Диференційна діагностика, методи лікування.

4.2.4. Діагностика злоякісних новоутворень кісток щелепно-лицьової ділянки. Диференційна діагностика, методи лікування.

4.2.5. Діагностика злоякісних новоутворень слинних залоз. Диференційна діагностика, методи лікування.

5. Вибрані питання ортопедичного лікування патології жувальної системи

5.1. Морфофункціональні основи зубощелепної системи.

5.2. Рентгенологічна і функціональна характеристика. Функціональна перебудова жувальної системи при патології після ортопедичного лікування.

5.3. Особливості обстеження зубощелепної системи в ортопедичній стоматології. Оптимальна оклюзія, її види.

5.4. Ортопедичні методи в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонта.

5.5. Ортопедичне лікування хворих із частковими дефектами коронок зубів вкладками. Методи виготовлення вкладок і одержання зліпків.

5.6. Ортопедичне лікування штучними коронками хворих з частковими дефектами коронок зубів.

5.7. Ортопедичне лікування при повному дефекті коронок зубів (штифтові і куксові конструкції).

5.8. Надання невідкладної допомоги в ортопедичній стоматології.

5.9. Особливості підготовки зубів до протезування залежно від вибору конструкції протеза.

5.10. Корекція знімних конструкцій протезів.

6. Зубощелепні аномалії. Деякі питання ортодонтії.

6.1. Морфологічна і функціональна характеристика фізіологічного та патологічного видів прикусу в різні вікові періоди. Етіологія та патогенез зубощелепних аномалій.

6.2. Особливості діагностики зубощелепних аномалій у різні вікові періоди (клінічний метод, біометрія діагностичних моделей щелеп; рентгенологічні методи діагностики; фото-, та антропометрія; функціональні методи).

6.3. Особливості клініки, лікування та профілактики аномалій окремих зубів у різні вікові періоди.

6.4. Особливості клініки, лікування та профілактики деформацій зубних рядів у різні вікові періоди.

6.5. Особливості клініки, лікування та профілактики патології прикусу в різні вікові періоди.

6.6. Особливості ортопедичного лікування підлітків та дорослих.

6.7. Роль лікаря-стоматолога в комплексному лікуванні пацієнтів з уродженими вадами розвитку щелепно-лицьової ділянки.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ

**ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ ЧИ ДОСЯГНЕНЬ
вступника в аспірантуру на здобуття ступеня доктора філософії
ПІБ _____
на тему: « _____ »**

Актуальність (огляд літератури щодо обраної теми дослідження).

Мета:

Завдання:

Об'єкт дослідження:

Предмет дослідження:

Методи дослідження.

Дизайн дослідження.

Наукова новизна.

Очікуваний практичний результат та галузь застосування.

Список літератури (за останні 5-7 років).

Вступник

підпис

ПІБ

Науковий керівник:
посада, вчене звання

підпис

ПІБ

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Скрипник І. М. Невідкладні стани у стоматологічній практиці : навч. посіб. / І. М. Скрипник [та ін.]. - К. : Медицина, 2013. - 224 с.
2. Стоматологічний діагноз (за МКХ-10) : навч. посіб. / В. А. Кльомін [та ін.] ; рец.: А. П. Педорець, А. А. Музичина, М. Я. Нідзельський. - К. : ВСВ Медицина, 2015. - 214 с.
3. Стоматологія : підруч. для лікарів-інтернів : у 2 кн. Кн. 1 : Організація стоматологічної допомоги населенню. Ортопедична стоматологія. Ортодонтія. Дитяча стоматологія / М. М. Рожко, З. Б. Попович, В. Д. Куроєдова [та ін.]. - К. : ВСВ Медицина, 2013. - 872 с.
4. Стоматологія : підруч. для лікарів-інтернів : у 2 кн. Кн. 2 : Терапевтична стоматологія. Хірургічна стоматологія. Хірургічні аспекти імплантології. Відновна і реконструктивна хірургія обличчя / М. М. Рожко, З. Б. Попович, В. Д. Куроєдова [та ін.]. - К.: ВСВ Медицина, 2013. – 992 с.
5. Фармакотерапія в стоматології : навч. посіб. / В. М. Бобирьов [та ін.]. - Вінниця : Нова книга, 2014. - 368 с.
6. Фліс П.С. Ортодонтія : підруч. / П. С. Фліс [та ін.] ; рец. : В. І. Гризодуб, М. П. Сисоєв ; МОЗ України, Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольца. - Вінниця : Нова книга, 2015. - 312 с.

Розглянуто та затверджено на засіданні приймальної комісії університету,
протокол № 15 від 25.02.2022 р.